II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

RÅDET

RÅDETS BESLUTNING

af 7. juni 1991

om vedtagelse af et særprogram for forskning og teknologisk udvikling inden for havforskning og -teknologi (1990—1994)

(91/351/EØF)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 130 Q, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Kommissionen (1),

i samarbejde med Europa-Parlamentet (2),

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg (3), og

ud fra følgende betragtninger:

Rådet har ved afgørelse 90/221/Euratom, EØF (4) vedtaget tredje rammeprogram for Fællesskabets indsats inden for forskning og teknologisk udvikling (1990—1994), som bl.a. fastsætter, hvilke foranstaltninger der skal gennemføres for at udvikle den videnskabelige viden og den tekniske kompetence, som Fællesskabet har brug for, navnlig for at kunne spille den rolle på miljøområdet, som er tillagt det ved afsnit VII i tredje del i Traktaten; nærværende beslutning skal træffes i lyset af den i præamblen til ovennævnte afgørelse anførte begrundelse;

ifølge Traktatens artikel 130 K iværksættes rammeprogrammet ved hjælp af særprogrammer, der udarbejdes i forbindelse med hver enkelt foranstaltning;

grundforskningen inden for havforskning og -teknologi bør fremmes i hele Fællesskabet;

ud over særprogrammet vedrørende menneskelige ressourcer og mobilitet vil det kunne være nødvendigt at fremme uddannelsen af forskere i forbindelse med dette program;

der bør i forbindelse med dette program foretages en vurdering af de økonomiske og sociale virkninger samt de eventuelle teknologiske risici;

i henhold til artikel 4 i og bilag I til afgørelse 90/221/Euratom, EØF omfatter det beløb, der skønnes nødvendigt til hele rammeprogrammet, et beløb på 57 mio. ECU til den centrale handlingsplan til udbredelse og udnyttelse af resultaterne, som skal fordeles proportionelt på de til særprogrammerne afsatte beløb;

i afgørelse 90/221/Euratom, EØF siges det, at Fællesskabets indsats inden for forskning navnlig må have som mål at styrke det videnskabelige og teknologiske grundlag for den europæiske industri og at fremme industriens konkurrenceevne på internationalt plan; det siges endvidere, at en fællesskabsaktion er berettiget, når den bidrager til blandt andet at styrke den økonomiske og sociale samhørighed i Fællesskabet og til at fremme dets generelle harmoniske udvikling, samtidig med at kravet om videnskabelig og teknisk kvalitet opfyldes; det er hensigten, at programmet vedrørende havforskning og -teknologi bidrager til at nå disse mål;

det er nødvendigt i størst muligt omfang at få de små og mellemstore virksomheder (SMV) til at deltage i dette program; der skal tages hensyn til deres særlige behov, uden at dette berører programmets videnskabelige og tekniske kvalitet;

(1) EFT nr. C 174 af 16. 7. 1990, s. 48.
(2) EFT nr. C 324 af 24. 12. 1990, s. 298, og EFT nr. C 158 af 17. 6. 1991.
(3) EFT nr. C 332 af 31. 12. 1990, s. 38.
(4) EFT nr. L 117 af 8. 5. 1990, s. 28.

det er som anført i bilag II til afgørelse 90/221/Euratom, EØF nødvendigt at opnå solid viden og pålidelige prognosemetoder for at udvikle langsigtede strategier med henblik på forvaltning og beskyttelse af havmiljøet, idet forskningsaktiviteterne skal tage sigte på forståelse af de fundamentale processer, der styrer havene og kystfarvandene;

Udvalget for Videnskabelig og Teknisk Forskning (CREST) er blevet hørt —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Et særprogram for Det Europæiske Fællesskab for forskning og teknologisk udvikling inden for miljø som beskrevet i bilag I vedtages for en periode, som begynder den 7. juni 1991 og slutter den 31. december 1994.

Artikel 2

1. De midler, der skønnes nødvendige til programmets gennemførelse, beløber sig til 102,96 mio. ECU, herunder medregnet udgifter til personale og administration, der er på 10 mio. ECU.

2. En vejledende fordeling af midlerne er anført i bilag II.

3. Træffer Rådet en afgørelse i henhold til artikel 1, stk. 4, i afgørelse 90/221/Euratom, EØF, tilpasses nærværende beslutning tilsvarende.

Artikel 3

De nærmere bestemmelser for programmets gennemførelse, herunder satsen for Fællesskabets finansielle deltagelse, er anført i bilag III.

Artikel 4

1. I det andet år af programmets gennemførelse tager Kommissionen det op til fornyet vurdering og forelægger Europa-Parlamentet og Rådet resultaterne heraf i en rapport, der i givet fald ledsages af ændringsforslag.

2. Ved programmets udløb lader Kommissionen en gruppe uafhængige eksperter foretage en evaluering af resultaterne. Denne gruppes rapport, der ledsages af Kommissionens bemærkninger, forelægges for Europa-Parlamentet og Rådet.

3. Ved udarbejdelsen af de i stk. 1 og 2 nævnte rapporter tages der hensyn til de målsætninger, der er opstillet i bilag I til denne beslutning, og til artikel 2, stk. 4, i afgørelse 90/221/Euratom, EØF.

Artikel 5

1. Kommissionen er ansvarlig for gennemførelsen af programmet.

2. I de kontrakter, Kommissionen indgår, fastlægges parternes rettigheder og forpligtelser, herunder regler for udbredelse, beskyttelse og udnyttelse af forskningsresultaterne, i overensstemmelse med de i medfør af Traktatens artikel 130 K, stk. 2, vedtagne bestemmelser.

3. I overensstemmelse med målsætningerne i bilag I udarbejdes der et arbejdsprogram, som i givet fald ajourføres. I dette program fastlægges detaljerede målsætninger, arten af de projekter, der skal gennemføres, og de finansielle bestemmelser, der skal vedtages i denne forbindelse. Kommissionen indkalder tilbud vedrørende projektforslag på grundlag af arbejdsprogrammet.

Artikel 6

1. Kommissionen bistås af et udvalg bestående af medlemsstaternes repræsentanter og med Kommissionens repræsentant som formand.

2. Kommissionens repræsentant forelægger udvalget et udkast til de foranstaltninger, der skal træffes. Udvalget afgiver en udtalelse om dette udkast inden for en frist, som formanden kan fastsætte under hensyntagen til de pågældende spørgsmåls hastende karakter, i givet fald ved afstemning.

3. Udtalelsen optages i mødeprotokollen; derudover har hver medlemsstat ret til at anmode om, at dens holdning indføres i mødeprotokollen.

4. Kommissionen tager størst muligt hensyn til udvalgets udtalelse. Den underretter udvalget om, hvorledes den har taget hensyn til dets udtalelse.

Artikel 7

1. Den i artikel 6 fastsatte procedure anvendes navnlig i forbindelse med:

— opstilling og ajourføring af det i artikel 5, stk. 3, omhandlede arbejdsprogram

— indholdet af udbuddene

— vurderingen af de i bilag III omhandlede projekter samt af det beløb, der skønnes nødvendigt som Fællesskabets bidrag til disse projekter, når beløbet overstiger 0,3 mio. ECU

— undtagelser fra de generelle regler i bilag III

— deltagelse i enhver foranstaltning af organisationer og virksomheder fra tredjelande omhandlet i artikel 8, stk. 1 og 2

— enhver tilpasning af den vejledende fordeling af beløbet i bilag II

— foranstaltninger til evaluering af programmet

— bestemmelserne om udbredelse, beskyttelse og udnyttelse af programmets forskningsresultater.

2. Når Fællesskabets bidrag i henhold til stk. 1, tredje led, er på 0,3 mio. ECU eller derunder, underretter Kommissionen udvalget om projekterne og om evalueringsresultatet for disse.

Kommissionen underretter ligeledes udvalget om gennemførelsen af de i bilag III omhandlede ledsageforanstaltninger og samordnede aktioner.

Artikel 8

1. Kommissionen bemyndiges til i overensstemmelse med Traktatens artikel 130 N at føre forhandlinger om internationale aftaler med tredjelande, der deltager i COST, særlig EFTA-medlemslandene og landene i Central- og Østeuropa, med henblik på at knytte dem til hele programmet.

2. Når der mellem Fællesskabet og tredjelande i Europa er indgået rammeaftaler om videnskabeligt og teknisk samarbejde, kan organer og virksomheder, der er etableret i disse lande, få adgang til at deltage i et projekt under programmet efter fremgangsmåden i artikel 6 og kriteriet om gensidig fordel.

Intet kontraherende organ, der er etableret uden for Fællesskabet, og som deltager i en aktion under programmet, kan omfattes af Fællesskabets finansiering af programmet. Det pågældende organ deltager i de generelle administrative omkostninger.

Artikel 9

Denne beslutning er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Luxembourg, den 7. juni 1991.

På Rådets vegne

R. STEICHEN

Formand

BILAG I

MÅL OG DET VIDENSKABELIGE OG TEKNISKE INDHOLD

Retningslinjerne for tredje rammeprogram, de videnskabelige og tekniske mål, det forfølger, og de motiver, der ligger til grund for det, indgår i dette særprogram.

Punkt 3C i bilag II til rammeprogrammet udgør en integrerende del af det foreliggende særprogram.

Det nye program for havforskning og -teknologi er en direkte videreudvikling af MAST 1989—1992.

Det nye program skal derfor have samme generelle målsætninger som pilotprogrammet, nemlig at bidrage til at oprette et videnskabeligt og teknologisk grundlag for efterforskning, udnyttelse, forvaltning og beskyttelse af europæiske kystvande og farvande omkring Fællesskabets medlemsstater og endvidere at indføre den fornødne fællesskabsdimension i de forskellige igangværende forskningsaktiviteter. Dette program vil også tage sigte på at opnå ligevægt i det havvidenskabelige potentiale mellem Fællesskabets forskellige områder. Der vil blive gjort en særlig indsats for at intensivere den nuværende forskning.

Det tekniske indhold af det foreslåede program bliver i vid udstrækning det samme som for MAST 1989—1992. Der foreslås ændringer som følge af kravene om, at der medtages store målrettede forskningsprojekter, og den eventuelle udvidelse af det geografiske dækningsområde.

Det følgende giver en analytisk beskrivelse af programmets indhold baseret på og under hensyntagen til de ovennævnte bestanddele.

OMRÅDE 1: HAVFORSKNING

Fællesskabets havforskning har følgende tre hovedformål:

— at få bedre forståelse for havprocesserne

— at forbedre vor evne til at forudsige ændringer

— at oprette det videnskabelige grundlag for forvaltning, beskyttelse og udnyttelse af havmiljøet.

Der vil blive gennemført tværfaglig forskning i processer og strømme under anvendelse af matematiske modeller, hvor dette er nødvendigt. Når der anvendes modeller i studiet af havprocesser, vil de omfatte validering, kalibrering og bedømmelse af grænsevilkår ved forskellige tidsskalaer.

Der vil blive gennemført detaljerede og udvidede undersøgelser af havcirkulationssystemer og dynamikken i vandmasserne for at bestemme vandbevægelser og fysiske processer i europæiske have og tilstødende oceaner. Der vil blive ofret særlig opmærksomhed på fastlandssoklen samt på littoralzonen, dybvandsdannelse og studier af global cirkulation.

Forskningen vedrørende biogeokemiske processer vil blive fortsat, og der vil blive gennemført yderligere arbejde, navnlig for at forstå og kvantificere strømmene af kulstof og andre grundstoffer i havet. Forskningen inddrager også hydrotermale aktiviteter samt det globale kulstofkredsløb i kystvande, fladsø og dybhav.

Der vil blive gennemført undersøgelser for at evaluere, hvor hastigt stofferne udveksles på steder, hvor der foregår en vekselvirkning (f.eks. forskellige grænseflader: luft/hav, havbund/vandsøjle, land/hav osv.) navnlig under ekstreme miljøforhold.

Forskningen vil tage sigte på at udlede matematiske udtryk og pålidelige modeller for biologiske processer og økosystemer. Der vil blive ofret særlig opmærksomhed på projekter, som undersøger forbindelsen mellem fysisk-kemisk påvirkning og tilsvarende biologiske reaktioner på alle trofiske niveauer.

Forskning i marine geovidenskaber vil blive udvidet til også at omfatte stratigrafi og geofysik samt behandling af specifikke problemer vedrørende sedimenternes adfærd under forskellige marine situationer (f.eks. fastlandssokkel, fastlandsskrænt og dybhav). Der er behov for undersøgelser af den geologiske lagfølge og de fysiske egenskaber ved dybhavssedimenter for at bidrage til forskningen i globale ændringer (global change) og for at vurdere, hvorledes havbunden bedst anvendes.

Samordning med og samråd om deltagelse i igangværende internationale programmer (f.eks. World Ocean Circulation Experiment, Joint Global Ocean Flux Studies, International Geosphere-Biosphere programme) vil blive fremmet. Arbejde på dette område vil blive gennemført i samarbejde med relaterede fællesskabsprogrammer på havmiljøområdet (f.eks. STEP, EPOCH og FFC-aktiviteter) og eventuelt vedvarende energi (tidevandsenergi, bølgeenergie) akvakultur og fiskeri (FAR). Inden for de marine geovidenskaber vil man undgå overlapninger med arbejdet under Ocean Drilling Programme.

OMRÅDE 2: KYSTZONEFORSKNING OG -TEKNIK

Målsætningerne, som bygger på projekterne under MAST-pilotfasen 1989—1992, er: at opnå øget forståelse af marine processer, som påvirker kystzonen og kyststrukturers adfærd, og af deres vekselvirkninger, at udvikle numeriske modeller af kystprocesser og integrering af procesmodeller, der kan anvendes til kystforvaltning i Europa, og at opnå en yderligere harmonisering på europæisk plan af udformningen af kysttekniske anlæg.

Forskningen vil derfor blive koncentreret omkring undersøgelsen af strømme, bølger, sedimentadfærd (mobilisering, transport, aflejring, geotekniske egenskaber) samt ændringer i havbunden og kystlinjens morfologi. Den kysttekniske forskning vil yderligere udbygge undersøgelsen af bølgernes og andre kystprocessers indflydelse på bølgebryderes og andre anlægs stabilitet.

Et særligt mål er at fremme Europas føring på disse områder ved at bidrage til at formulere europæiske retningslinjer for kystteknik. Der vil også blive gennemført forskning med henblik på bedre sandtilførsels-/tilsandingsplaner og den såkaldte beskyttelse »mod havet«. Der vil blive sørget for samordning med klimatologidelen af det nye miljøprogram.

OMRÅDE 3: HAVTEKNOLOGI

Formålet er at tilskynde til de færdighedsgivende teknologier, der er nødvendige for at fremme havforskningen og den dertil hørende industrielle udvikling, samt at tilskynde til udvikling af eksisterende og nye instrumenter, navnlig med henblik på fremskyndet indførelse af automatiserede langsigtede målesystemer, samt at bidrage til udviklingen af operationelle overvågningssystemer.

Forskningen vil vedrøre udviklingen af nye sensorer, (næsten) tidstro datatransmission og tovejs kommunikationsforbindelser. Yderligere arbejde vil blive rettet mod instrumenter til målinger og prøveudtagning i vandsøjlen og på og under havbunden. Forskning i undervandsakustik vil navnlig blive rettet mod selvnavigerende fartøjer, bestemmelse af oceanmiljøet og dets underliggende lags egenskaber, lydtransmission, undergrundsprofilering og innovative lydmålinger. Der vil blive gennemført selektive aktioner inden for udvikling af nye eller bedre færdighedsgivende teknologier som f.eks. akustisk afbildning og optik. Der bil blive indledt arbejde på stedet med konstruktion og demonstration af et system til overvågning af de væsentligste miljøparametre i kystfarvande.

Der vil blive foretaget undersøgelser vedrørende identificering af og efterforskning efter naturlige stoffer i havmiljøet. Der vil også blive gennemført undersøgelser til vurdering af virkningerne af udvindingen af havets ressourcer (sand og grus, noduler, tang, stoffer, der kan anvendes inden for farmacien). Formålet med disse undersøgelser er også at få bedre kendskab til følgerne af udledningerne fra menneskets aktiviteter i pelagisk miljø. Der vil blive gjort en yderligere indsats for at udbygge teknologien til undersøgelse og overvågning af dybhavsmiljøet.

Forskningen vil kunne få EF-støtte, hvis den er forenelig med EF's miljøbeskyttelsespolitik.

Forskningen vil blive samordnet med EUREKA-initiativer inden for havforskning og -teknologi og supplere arbejdet under BRITE/EURAM og ESPRIT inden for materialeprøvning, robotteknik og informationsaspekter ved instrumentudvikling.

OMRÅDE 4: STØTTEINITIATIVER

De støtteinitiativer, der blev påbegyndt under MAST-pilotprogrammet, vil blive fortsat og omfatter således følgende:

— oprettelse af et europæisk havdata- og informationsnet, der omfatter et system til forvaltning af data om fjernmåling

— udarbejdelse af normer og standarder til havforskning og -teknologi

— et modelsamordningsinitiativ, der omfatter forvaltningsmodeller

— udvikling af et pilotkommunikationsnet til udveksling af oplysninger om forskningsaktiviteter og forskningsfaciliteter

— undersøgelser vedrørende videnskabelige og designmæssige krav til nye storskalaanlæg

— avancerede uddannelsesforanstaltninger

— nye metoder til kortlægning og dybhavs-/søopmåling.

Nye idéer til støtteinitiativer kan tilføjes efter behov.

OMRÅDE 5: STORE MÅLRETTEDE PROJEKTER

Målrettede projekter vil blive udformet for at løse særlige problemer, der kræver en tværfaglig, samordnet forskningsindsats i stor målestok. Disse problemer vil kunne indkredses på grundlag af videnskabelige og teknologiske behov eller på grundlag af specifikke videnskabelige behov i et bestemt geografisk område. Der vil også ved definitionen af de målrettede projekter blive taget hensyn til behovet for at udligne nogle landes mangelfulde videnskabelige kapacitet.

BILAG II

VEJLEDENDE FORDELING AF DE MIDLER, DER SKØNNES NØDVENDIGE

(mio. ECU)

Område	Fordeling
1. Havforskning	37,06
2. Kystzoneforskning og -teknik	15,40
3. Havteknologi	29,80
4. Støtteinitiativer	5,20
5. Store målrettede projekter	15,50
	I alt 102,96 (1) (2)

(1) Herunder personaleudgifter, som beløber sig til 5,14 mio. ECU, og administrationsudgifter, som beløber sig til 4,86 mio. ECU. Mindst 2 % af det samlede beløb vil blive afsat til uddannelse og 3 % til vurdering af risici.

(2) Et beløb på 1,04 mio. ECU, som ikke er medregnet i de 102,96 mio. ECU, vil blive afsat som bidrag fra særprogrammet »havforskning og -teknologi« til den centrale handlingsplan, som tager sigte på udbredelse og udnyttelse af resultaterne.

Fordelingen på forskellige områder udelukker ikke, at er projekt kan høre ind under flere områder.

BILAG III

NÆRMERE BESTEMMELSER OM PROGRAMMETS GENNEMFØRELSE

1. Kommissionen gennemfører programmet på grundlag af målene og det videnskabelige og tekniske indhold, som er defineret i bilag I.

2. De i artikel 3 omhandlede bestemmelser for programmets gennemførelse omfatter forskningsprojekter og projekter vedrørende teknologisk udvikling, ledsageforanstaltninger og samordnede aktioner:

   — **Forskningsprojekter**

   Projekterne gennemføres på grundlag af kontrakter om forskning ot teknologisk udvikling med omkostningsdeling. Der skal ved udvælgelsen af projekterne tages hensyn til kriterierne i bilag III til afgørelse 90/221/Euratom, EØF og til målene i bilag I til dette program.

   Fællesskabets finansielle deltagelse i aktioner med omkostningsdeling overskrider normalt ikke 50 %. Universiteter og andre forskningscentre, der deltager i aktioner med omkostningsdeling, vil for hvert projekt kunne anmode om enten en finansiering på 50 % af de samlede udgifter eller en finansiering på 100 % af de yderligere marginalomkostninger.

   Forskningsaktioner med omkostningsdeling skal som hovedregel gennemføres af deltagere, der er etableret i Fællesskabet. Deltagerne, f.eks. universiteter, forskningsorganisationer og industrivirksomheder, herunder små og mellemstore virksomheder, skal være uafhængige af hinanden og etableret i mindst to medlemsstater. Kontrakter om forskningsaktioner med omkostningsdeling skal som hovedregel indgås efter en udvælgelsesprocedure med indkaldelse af forslag, som offentliggøres i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

   For at sikre en fuldstændig gennemsigtig fremgangsmåde offentliggør Kommissionen en vejledning med en nærmere forklaring af samtlige de regler, der gælder for projekternes udvælgelse.

   — **Ledsageforanstaltninger**

   De i artikel 7 nævnte ledsageforanstaltninger består i:

   — tilrettelæggelse af seminarer, kurser og videnskabelige konferencer
   — intern samordning ved oprettelse af integrationsgrupper
   — avancerede uddannelsesforanstaltninger, idet der lægges vægt på det tværfaglige
   — bedre udnyttelse af resultaterne
   — uafhængig videnskabelig og strategisk vurdering af, hvordan projekterne og programmet fungerer.

   — **Samordnede aktioner**

   Samordnede aktioner består i bestræbelser fra Fællesskabets side for at koordinere individuelle forskningsaktiviteter, som gennemføres i medlemsstaterne. De kan finansieres med op til 100 % af samordningsomkostningerne.

3. Udbredelsen af den viden, der er opnået i forbindelse med projekternes gennemførelse, foregår dels som led i særprogrammet, dels ved hjælp af en central handlingsplan i overensstemmelse med den afgørelse, der er nævnt i artikel 4, stk. 3, i afgørelse 90/221/Euratom, EØF.